

Моята рецепта срещу махмурлук:
За нищо не съжбялявай!

Скъпи мои!

Сложете ръка на сърцето и си признайте: чудите се защо ли пък точно тая телевизионна мацка Соня Краус е решила да ви поднесе книга за успеха, щастието и радостта от живота, нали? И, честно казано, ако някой ми беше предсказал това преди пет години, щях да му (€) покажа среден пръст.

Идеята за книгата, която държите в ръцете си, се прокрадна към мен някак си в гръб – и работата стана много лична. Тук въпросът е за насъщното, за самия живот – ни повече, ни по-малко! Но... стоп! Преди да ви го обясня по-точно, моля, последвайте ме на една среща, която се случи преди време. Имах уговорка за интервю с репортерка на голямо немско илюстрирано списание. По онова време бях в напреднала бременност. Сиреч, по хормонални причини бях леко разконцентрирана (жените, които са били бременни, знаят за какво говоря). Затова вече не мога да кажа със стопроцентова сигурност дали всичко се случи точно така, както съм го запомнила – но така се е запечатало в паметта ми. Моля да ме извините за евентуалните неточности. Значи, случи се горедолу следното:

Секс със торта „Захер“ плюс Джони или:
Та какво казахте току-що?

Уф! През последния половин час бях отговорила почти на три милиона въпроса по темата „бебе“. В хода на това мъчение концентрацията ми бе силно намаляла. Изведнъж всичко живо бе започнало да се интересува за такива ярки аспекти от моето житие-битие като „Момче или момиче?“, „Кърмене – да или не?“, „Кариера и семейство“ или „Каква мода за бременни предпочитате?“ Къде се дянаха инак така обичаните въпроси за планирани или вече осъществени козметични операции, за ботокс, за дръзките парцалки, с които водех моето шоу „Ток-ток-ток“, дали цветът на косата ми е естествен и, да не забравяме – за сексуалния ми живот? Още не бях родила, а вече ме възприемаха като майка на нацията.

Все едно! И без това от близо двайсет минути умувах върху далеч по-важни неща. Като например: къде се намира най-близкият кенеф и къде бих могла час по-скоро да получа парче торта „Захер“ и хапки с маринована херинга.

Най-после репортерката се приведе съзаклятнически към мен, въоръжена със своята МР-3 записвачка, и рече:

– Госпожо Краус, един последен въпрос, задавам го в края на всичките си интервюта. Та значи, бих желала да знам...

Вътрешно си отдъхнах. Слава богу! Един въпрос – все ще се справя някак си. Точно в този момент изпитах щастие, защото открих спасението си в дъното на заведението: табелката WC, и за секунда се разсеях.

– ... не му остава много да живее...?

От уплаха насмалко не се задавих с моя безкофеинов билков чай:

– Как? Кое? На кого не му остава много да живее? Да не би да знаете нещо, което аз не знам?

Репортерката се вторачи демонстративно в корема ми, който се издуваше под туниката като прекомерно напмпана гимнастическа топка. Една топка, която безмилостно и настоятелно притискаше пикочния ми мехур, пълен до пръсване с билков чай. Журналистката се усмихна благо, сякаш бях пациентка, избягала от лудницата.

– Не, не, не се тревожете. Имах предвид само хипотетично. Въпросът беше: Ако знаехте, че ви остават само няколко дни живот, има ли нещо, което бихте искали да направите и което още не сте направили? Околосветско пътешествие с мъжа до себе си например? Или бихте желали да заснемете още един филм?

Алилуя! Въпрос без думата „бебе“! Значи можело! Но преди да отговоря, най-сетне келнерът, който през последния половин час блестеше с отсъствието си, благоволи да мине покрай нашата маса.

– Желаете ли още нещо?

– Имате ли торта „Захер“?

Той сви рамене.

– Не, съжалявам, но мога да ви предложа нискокалорична торта с къпини и прясно сирене, торта от ананас и извара с оптимизиран състав на мазнини, леки пастички на базата на кисело мляко с маракуя или безглутенова южнотиролска торта от елда.

– Не, благодаря!

Ега ти скапаното заведение! Ако в едно кафене не са в състояние да ти сервират прилична торта „Захер“, какво да очакваме? Мъже без тестостерон? Телевизори без екран? Светът е осъден на гибел! Позамислих се дали да питам за херингата, но някак си ми се видя предварително обречено на провал. Освен това се сетих, че в хладилника у дома си имам цял буркан солена херинга.

– Госпожо Краус, не искам да ви притеснявам, но имам и друга среща, само този последен въпрос, моля... – наруши мислите ми репортерката. А, да, имах още работа за вършене! Само дето забравих какъв точно беше въпросът – ей, хора, ами че това било по-лошо и от Алцхаймер! Пак да попитам?

Неудобно! Какво впечатление ще направя, нали уж минавам за много стегната и концентрирана. Насилих се да помисля. Никакъв бебешки въпрос, това поне беше сигурно, иначе щях да забележа! В мозъчните ми извивки още отекваха ясно думите „снимам филм“, „мъж“ и „хипотетично“. Ами да, трябва да е това: Попита ме с коя холивудска звезда бих искала да снимам любовна сцена!

– Значи, хmmm, не бих имала нищо против да се изтягам на някой карибски плаж в ролята на „момиче на Бонд“, а до мен Джъд Лоу... – и с намигване добавих: – Обаче само след като ми е поднесъл солидно парче торта „Захер“!

Ох, леле, представата наистина не беше лоша. Ето още един страничен аспект на бременността, който не бях очаквала: тези внезапни хормонални приливи, които ей така, без никакъв повод, ме караха да мисля не само за интересни комбинации от

храни, но най-вече за „оная работа“. Какво ли е имала предвид еволюцията, когато ни е направила такива? Дали бременните жени от бронзовата епоха вече са търсели ерзац-татковци в случай, че оригиналът бъде премазан от някой мамут?

Позамислих се малко и додадох:

– Не, може би все пак по-добре с Киану Рийвс!

След което изведнъж ми просветна:

– Джони Деп! Пишете Джони Деп! Забравете Джъд Лоу и другия, как му беше...

Журналистката вдигна едната си вежда и ме изгледа замислено.

– Наистина? Това ли е? – попита тя и застърга с лъжичка млечната пяна от чашата с капучино. Това ме нервира. Ама че работа: първо ме пита, после пък не е доволна от отговора. И изобщо, що за въпрос към една жена в напреднала бременност? Любовни сцени на плажа! Да не би да иска да вбие клин между мен и приятеля ми, та скоро да ме интервюира на тема „Животът на една самотна майка“? Или да ми припише, че съм готова да се хвърля на врата на всеки мъж само защото е холивудска звезда? И това в моето състояние! После, предполагам, ще извърти думите ми и утре сигурно ще прочета във вестника:

Соня Краус – сексманиачка! Дори в деветия месец продължава да вършее из Карибите.

Затова допълних:

– Ама това беше съвсем теоретично! Не че наистина ми се иска от... как беше... нали?

На кого се бях спряла току-що? Все едно! Посочих многозначително към корема си. После получих спонтанно просветление. А то ме посъветва да се подсигурия. Затова леко гузно се осведомих:

– Но може да не съм разбрала нещо. Какъв беше въпросът поточно, моля?

Журналистката въздъхна и отвърна с тон, какъвто демонстрира водещият Гюнтер Яух в предаването „Стани милионер“, когато кандидатът иска жокер за въпроса: Кое не е плод: а) банан; б) броколи; в) ябълка или г) киви. Та тя изрече:

– Въпросът беше: Ако днес е последният ден от живота ви, ще съжалявате ли, задето не сте реализирали някоя своя мечта?

Това, разбира се, беше съвсем друго нещо! Защо не го каза веднага? Изобщо не ми се наложи да мисля дълго.

– Тц, няма нищо такова.

– Хич нищо? Нищичко, което непременно искате да направите?

На което отвърнах:

– Не, съжалявам! Всичко, което наистина искам да направя, аз го правя. А голямата мечта, която тутакси трябва да реализирам, се върти около най-близката дамска тоалетна.

Пардон, ама... – и вече летях по посока на заветното WC.

Когато се върнах на нашата маса, репортерката си беше отишла. Под солницата имаше бележка: „Много благодаря! Значи ще пиша Джони!“

Защо ви разказвам тази адски щекотлива история? Ами вижте, в момента, в който давах горното интервю, вече бях решила да

напиша настоящата книга. Нещо повече: голяма част от нея дори беше написана. Въпреки това продължавах да се колебая и да се боря със себе си. Наистина ли светът искаше да чуе точно от мен как успявам да намеря нещичко позитивно в почти всяка ситуация? Че има множество причини да се смеем, да се усмихваме и да смятаме живота за прекрасен – и най-вече за нищо да не съжаляваме? Причината за съмненията ми имаше нещо общо и с факта, че аз не съм нито лекар, нито психолог, нито някакъв друг експерт, а онова дрънкало, блондинката от телевизията, дето мозъкът ° според мнозина зрители е полиран. Или изобщо няма и капчица мозък. Но не беше само това. Просто смятах моята жизнерадостна позиция за нещо напълно нормално и естествено. Какво сега, щях да уча кучетата как да лаят ли?

Но след като облекчих клетия си пикочен мехур, а малко по-късно задоволих и щенията си (само за сладко и солено, де!), тиквата ми започна отново да функционира и внезапно ми просветна. Самият въпрос: „Ако днес е последният ден от живота ви, ще съжалявате ли, задето не сте реализирали някоя своя мечта?“ и фактът, че явно имаше маса хора, които знаят как да му отговорят, ми вдъхна кураж: Аха! Ами да, книгата ми има право на съществуване! Защото, да направиш най-доброто от своя живот, не е непременно нормално и естествено, нито се разбира от само себе си. Това беше моят голям шанс. Добре че послушах приятелите си, издателството и всички останали, които непрекъснато настояваха да изложи върху хартията „тайните“ на моя „слънчев характер“ (както се превъзнасяше бившият ми шеф) и на доброто ми настроение.

Внезапно се сетих за още нещо. А именно – за една, с извинение, дрислива езотерична мъдрост, надраскана навремето с флумастер върху стената на нашия училищен кенеф:

Не пропилявай в празни мечти живота си – изживей мечтите си!

Това високопоетично излияние, което по всяка вероятност беше излязло изпод перото на моята побъркана на тема екология съученичка Еда-Свантйе, адски ме нервираше по онова време. Във всеки случай, докато през междучасието бърниках в казанчето на тоалетната, за да намеря скритите там формули за контролното по математика и да се предпазя от сигурна гибел под знака на Питагор. В такива мигове страшно ми се искаше да драсна точно до тази мъдрост няколко тлъсти удивителни и да добавя: Животът не е концерт по желание! Но все не ми оставаше време за това. Прас – тряскам вратата на тоалетната и се връщам обратно към безмилостната битка с числата. Да изживея мечтите си ли? Какви мечти, бе, математиката си беше чист кошмар.

Но и най-скапаното школко време в един момент свършва и тогава, ако не и по-рано, човек има възможност да провери истинността на клозетната поезия в реалния живот. Днес, почти двайсет години по-късно, аз съм „помъдряла от възрастта“ и научих: Животът наистина не е концерт по желание! Нито пък двор, пълен с понита, нито сладникав кич-роман. Обикновено иззад тъгъла твърде рядко се появява британски благородник с външността на Джъд Лоу, който се влюбва до полууда в нас и ни отвежда в своето име,

живописно разположено върху скалите на Уелс; от този миг насетне ни се позволява единствено да аранжираме цветята, стига да не сме на езда или на голф.

Не, повечето от нас, включително аз, сами си плащаме сметките и се справяме с превратностите на живота – кой по-добре, кой по-зле. Не можеш вечно да отмаряш в Барбадос, да се пържиш на слънцето като в рекламата на „Бакарди“ и да смяташ всеки мачо за дядо Господ (добре де, тук изключвам учителите по сърф и собствениците на школи по гмуркане). И не само това! Постоянно се случват неща, които не са в нашата власт. Така например съвсем не по свое желание ние стоим в задръстването на аутобана, ежегодно се нервирате заради омразната данъчна декларация, сдобиваме се с нежелани пъпки, цицини, зъбобол или грип. Когато нещата съвсем отидат на зле (бъдете силни, рано или късно това се случва), умират хора, които значат много за нас. Нещо, което със сигурност не сме желали.

Има и по-лошо: По някое време удря и нашият последен час. Всичко свършва, финито, край.

По принцип не го намирам за лошо. Когато сме мъртви, вече нищо не усещаме. Но в минутата преди това човек не би трябвало да съжалява за нищо, по дяволите. Например, че не се е радвал на живота, когато все още е имал тази възможност. Защото сме позволявали на нежелани събития, „делови съображения“ и на скъпите ни близки, хранещи големи очаквания, да се сдобият с толкова власт над нас, че да ни скапят настроението.

На стената на училищния кенеф имаше и други флумастерови мъдрости. Една от тях беше лично моя:

Ако животът ти поднесе лимон, попитай за сол и текила.

Именно защото животът още от крехка възраст ме бе удостоил с цяло лимоново дръвче (но за това ще прочетете по-късно), аз не желяех да живея вечно с нагарчащо-кисел вкус в устата. Кой знае къде бях чула този лаф – по онова време всъщност само правех напук на всички и се опитвах да си вдъхна кураж. След като полека-лека установих, че е нещо повече от тийнейджърска мъдрост, той стана мое житейско мото, а сега дори заслужи да се превърне в заглавие на тази книга.

Не пропагандирам в никакъв случай употребата на алкохол – нямам такова намерение, дори ще ви издам една тайна:

всъщност аз изобщо не пия текила. Но лафът е страхотна метафора, а аз, бидейки привърженичка на кредото „Животът е коктейл-бар“, съм убедена: Все едно какви съставки се намират в хладилника и на рафта, от тях винаги може да се забърка нещо вкусно. Ама непременно да има и кисела жилка.

Ясно е, че аз не съм непроизносимият Михай Чиксентмихай, изследвал под лупа върховите моменти на житейския поток, нито консултантката по въпросите на кариерата Барбара Шер, която съветва как да открием своята професия-мечта, или някой от върволицата експерти, чиито книги изчетох за този опус – направих го заради вас! Докато ги изучавах, на няколко пъти главата ми се замая като от тежък махмурлук. Обаче се борих, търсих есенцията, както свинята търси трюфели, научих много, и ето че в някакъв момент ръкописът се озова пред мене. Така да се каже – изтисканата, разбираемата,

поносимата, лесно смилаемата есенция от тези книги, гарнирана с това, което ми е сервирал досега животът и как съм извлякла най-доброто от него. Моята лична сбирка от рецепти за повече щастие, успех и удоволствие от живота. Можете да четете тази книга отпред назад – така ще видите, че тя е построена и свързана логически. Но става и иначе – да си пощипвате отделни части отгук-оттам. Или най-напред да прочетете последната глава. Или петата. Може би от време на време ще ви се прииска да си почерпите душицата с някоя от вкусните коктейлни черешки, които съм разпръснала навсякъде. Едно-единствено нещо е важно в цялата тая работа: да се забавлявате!

Ваша Соня Краус